

Виходить у Львові
що дні (крім неділь і
гр. кат. свят) о 5-ї
годині по полудні.

РЕДАКЦІЯ і
Адміністрація: ухилі
Чарнєцького ч. 10.

ПІСЬМА приймають
за ліш франковані.

РУКОПИСІ
збергаються лише за
експериментальними
і залежною оплатою пошти.

РЕКЛАМАЦІІ
зберажувані вільно від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

По утворенню кабінету. — Чутка про розняване палати послів. — Чехи і Словінці в виду нової ситуації. — Найближче засідане палати послів. — Німеччина а Росія

„Poln. Cogg.“ доносить: З достовірних кругів посольських довідуємося, що перед рішенням що до вступлення презеса Кола польського, дра Гломбіньского, до кабінету одержала парламентарна комісія Кола польського в справі водних доріг в Галичині запоруку, которую узнала в даній ситуації за достаточну.

Треба також ствердити, що о маючім наступити покликанію презеса Гломбіньского до кабінету повідомлено в дружній спосіб президію ческого клубу і увірено єї, що Кола польське бажає і на дальнє задержати в клубом ческим прихильні і дружні вносини.

Та сама газета доносить: В понеділок відбулося засідане парламентарної комісії Кола польського, скликаної презесом дром Гломбіньским, котрий повідомив комісію о своїм покликанні до кабінету, причем зазначив, що з жалем приходить ся ему працювати з презесом сурою Кола. Відтак представив др. Гломбінь-

ский нового міністра для Галичини дра Залеського і віддав провід в руки найстаршого віцепрезеса пос. Ствартні. Довірочне засідане комісії тривало до 8 год. 30 мін.

Опозиційний тижневик „Der Morgen“, котрий дуже остро висказує ся о подіях в Колі польськім, висказує згадку, що опозиційні польські люди утрупують ся під проводом був. міністра дра Білінського і з ческою опозицією а внаслідок того прийде до обструкції і до рознявання палати.

З Праги доносять: Вчера відбулося засідане парламентарної комісії ческого союза під проводом п. Фідлера. Обговорювано політичну ситуацію і будучу тактику клубу та всілякі біжучі справи. Постановлено остаточно заняти віжидаюче становище супротив нового правительства.

„Slovenec“ доносить, що презес словінського клубу пос. Шустершіц конфірував вчера з бар. Бінертом. Згадана газета думає, що бар. Бінерт хотів би, щоби відносини правительства до словінського клубу стали більше сердечніші. „Slovenec“ стверджує при цій нагоді, що словінський клуб по правді перестав існувати.

Найближче засідане палати послів відбудеться ві второк дня 17 с. м. о 11 год. рано. На порядку днівнім стоїть перше читане предло-

ження бюджетового і закона фінансового на 1911 р. та наради над не затвердженими виборами з 1907 р.

Після уложеного плану палата буде розділена рівночасно з Делегаціями. Рада державна займе ся предложением банків, котрого рече-нець мінає 15 лютого, контингентом рекрутів, сербським договором торговельним і бюджетом. Предсідателі клубів зберуться в понеділок дня 16 с. м. на параду в сиріві скорочені дискусії. Бар. Бінерт зложить від першім засіданню заяву, котра без сумніву викличе довшу дискусію.

Англійські часописи подають зміст договору між Росією а Німеччиною заключеного під час візду цісарів в Потсдамі. З того змісту викодить, що договір відноситься лише до Перзії, а не говорить нічого про відношенні обох держав в інших справах міждержавного життя. Що до Перзії стверджує договір, що Німеччина має там лише торговельні інтереси. Російське правительство не буде противити ся виконанню проекту Багдадської залізниці, а по вибудованню переских залізниць постарається о залізничні політичні і стратегічні інтереси в Перзії, а щоби їм не входити в дорогу, не буде в Перзії для себе ні для своїх підданих

14)

ДЕЩО з ТЕХНІКИ.

(Написав — К. Вербів).

(Конець).

— Пробуй же дальше тиснути на важницю — каже старий залізничник до молодого.

— Коли бо годі рушити.

— Та й зле було би, якби тобі удалося. Ти би пустив був поїзд число 446 простісенько на онті три вагони почтові.

— Біда, коли так; то зворотниці, видко, все це хибно стоять.

— Ага, тепер вже прояснює ся тобі. Перестав же зворотниці 34, 36 і 45! Так, тепер мусиш важницю дорожеву ч. II. всунути поміж важниці від зворотниць а тоді зробить ся місце для важниці сигналової. Перед тим був би ти не міг важницю дорожеву порушити перед важницею від сигналу, але тепер, коли зворотниці стоять всі так, як треба, то видиш, як важниця сигналова входить докладно в отвір важниць від зворотниць. Засунеш її в них, а відтак бери ся до сигналу. Руш же ся, і потягни за сигнал, бо поїзд має відіздити, а біда нам буде, коли будемо її без потреби здергувати.

Молодий мужчина потягнув за сигнал і онтам далеко видно, як на вечірнім небосхилі підняла ся в гору ручка сигналова.

Очи обох мужчин звернені тепер на поїзд

ч. 446. То поспішний поїзд, котрого льокомотива стоїть далеко від позиції пероном, такий то довгий поїзд. Але він ще не відіздить. Іде видко на якийсь другий, що має з ним полу-чене.

Льокомотива вже готова до відізду і стоїть з повним тиснем пари. Але що не може іхати, то пара добуває ся з сильним шумом з вентиля безпечності і білим стовном піднімая ся в гору. З коміна бухає густий дим, піднімає ся трохи в гору, а відтак цілий єго стовп хилить ся аж до самої землі, стелить ся попід колеса і наповняє ціле підсіве перону. Як би з туги за тим, що не може котити ся по гладенькіх шинах, съїйтіть ся серед нічкої піт'ї палкі очі льокомотиви, а мрака тимчасом стає широким густішо.

Другими шинами візджав тимчасом пово-ли і торжественно якийсь інший поспішний поїзд. Небавком опісля видко, як топник поїзду ч. 446 лізе мов кітка на своє становище, чоловік в червоній шапці дає знак, кондуктор підносить ручку ліхтарку до гори, чути свиставочки, а льокомотива відповідає на то якимсь пібі охриплим свистом царової свиставки, бо голос її видко задушив ся в превеликій силі пари. Відтак зачинає добувати ся пари всілякими отворами циліндров, чути якийсь глухий гуркіт, машина зачинає сопіти і колеса зачинають котити ся з превеликою силою по гладенькіх шинах. Поїзд зачинає гнати як шалений, хмари диму і пари закривають цілий дворець і чути лише як сопити машини та гуркотити колеса.

Тепер підізджає машина під командовий міст, на котрім стоять прилади до переставлювання зворотниць. Оба наші знакомі, що досі лягодили дорогу сему поїздови, споглядають тепер з гори на него, видять чорну круглу діру коміна, з котрого закоптілої челюсти добуває ся з гуком хмара диму і жene простінько їм в лиці, мов би хотіла їх пожерти. Відтак пересуває ся попід їх очима круглий хребет змія-льокомотиви, опісля надходить черпа криша того місця, де стоїть топник і машиніст. Сей послідний дивить ся пільно крізь переднє віконце на ту мраку, що зачинає робити ся щораз густішо; єго права рука спочиває на головній важничі від пари, під час коли ліва держить якусь ручку і заєдно суває нею то сюди то туди. Він так рушає по-сипачем і сипле пісок на гладкі шини, щоби можна було лішне іхати. Топник отворив якраз двері від огнища і полумінь облила червоним съвітлом і єго самого і тут гору вугеля, що видніє ся на тендере. Топник розгортає грань під кітлом. Тепер приходить криша пакункового вагону. Єго пізнати звідси з гори по тім, що на нім є будка, в котрої можна розглядати ся. В середині съвітить ся а кондуктор якраз лізе до тої будки.

Але поїзд котити ся все дальше і дальше. Тепер підсувають ся вагони мов якісь грубі глухі клещі; зі своїми одностайними чорними дахами виглядають они справді мов би якісь клещі. Як то они всі на зворотниці хитають ся і підскакують. Отже приходить і конець: почтовий вагон — якийсь чоловік здіймає з

здобувати концесій на залізниці, морськавство, будову телеграфічних ліній і інших підприємств, які з сгляду на свій територіальний характер мали би й політичне значення. Всякі такі концесії може Німеччина виробляти собі лише за порозумінням з Росією і за її згодою. Також не буде німецьке правительство давати ніякої помочі матеріальної або дипломатичної лініям залізничним на обшарі ограниченим лінією Багдадської залізниці, російською границею і великою лінією між перською границею а Каїном.

Про інші спільні справи в договорі не говорить ся нічого, так що робить він враження несподіваного діла, а заяві Бетмана-Гольвега в справі почдамського договору призначеної для сьвіта, переступили границі, в яких держиться згаданий договір, бо мало ся з них враження, що договір обняв цілий комплекс німецько-російських справ, а тимчасом обняв він лише одну, а решту лишив нетиканою.

Н О В И Н К И.

Львів, дні 11-го січня 1911.

— Іменовання. С. В. Цісар іменував радника Намісництва з титулом і характером радника Двору, управителя староства в Станиславові, Юлія Прокопчука, дієстим радником Двору ad personam. — П. Міністер скарбу іменував скарбовими секретарями в скруті львівської дирекції скарбу отих скарбових комісарів: Льва Шведицького, Ів. Гравковського, Ст. Осташевського, Як. Торсу, Андр. Пабіна, Стан. Урбашкого, Йос. Марона, Йос. Рубчака, Ад. Вайнгаргена, Йос. Пирожківського, Стан. Філаковського, Богдана Булика, Едм. Келбіньского, Ник. Гавака, Мих. Нарора, Волод. Поповича, Влад. Лотецького, Ант. Постріжного, Влад. Гуппентала, Івана Теварницького і Антонія Ориши.

— Комісія іспитова для учителів шкіл народних в Самборі подав до відомості, що іспити кваліфікаційні розпочнуться частину письменню дні 20 лютого с. р. Піддані удокументовані треба вносити до кінця січня с. р.

— Анкета шкільна. В Міністерстві відповідальні і просвіті у Відні розпочалися вчера наради анкети в справі виспівого шкільництва жень ского і виховання дівчат. Наради анкети не суть

явлі і мають служити виключно для інформації Міністерства. О нарадах буде виданий комунікат.

— Справи особисті. Радник Двору п. Ол. Барвінський, покликаний Міністерством просувати до анкети в справі референтів ліцеїв, виїхав на кілька днів до Відня. — Проф. Ром. Цеглинський одержав від еп. Ортицького титул радника американсько-руської консисторії, а крім цього золоту відзнаку, свого рода ордер. На запрошення С. Е. Митрополита прибуло вчера кільканадцять осіб, в більшій частині товаришів відзначених, а інші з них о. митрат Білецький, ірил. Чапельський, проф. Левицький, проф. Студинський, о. рад. Гузар, др. Сушко, о. Ігумен Лончина і Мартинюк до митрополичної палати, де по вечери одержав проф. Цеглинський грамоту, писану в австрійській мові і згаданий ордер. Сам ордер, кований в золоті, складається в трьох частій: агрфи до призначення на сурдуті, під якою висить на ланцюшку герб еп. Ортицького в написию: „Съ нами Богъ“, а понизше хрест, висаджуваний брилянтами.

— Нові церкви після плянів к. Василя Нарпога будують взагалі встановили будувати отець громади: Таращака, Лопушанка, Хомина, Фалеш, Білоголова, Люблинського, Кудобинці, Буськ, Дубовиця, Вирів, Хренів, Юсиповичі, Вербів, Волячухи, Никловичі, Пчави, Бойнилів, Мариянів, Шумяч. Аксонія (Америка), Мединичі і Уніятичі

— Краєве Товариство господарське „Сільський Господар“ перенеслося до дому ч. 46 при улиці Сикстуській в пітері і просить звертати ся туди до него зі всікими письмами і справами.

— Дрібні вісти. Іспити приватистів за перший піврік в приватній українській гімназії в Рогатині будуть відбуватися в дні 23 і 24 січня с. р. — До Кракова везуть мясо аж з Аргентини. Цікава річ, чи тепер там мясо подешевіє. Як би до Львова привезли мясо з Аргентини, то річ певна, що аж тоді стало битут мясо в двох дрожжях як досі. — На Краківській площі арештовано Ів. Буадзиту, котрий продавав там тютюнерку. — Приревізії знайдено у него 12 полярсів, 5 цигарниць, 8 портфелів, 2 дамські ручні горбінки, 5 ковніріків і 2 мавшети — ходячий склен галантійний. Позаакт Буадзита був вже раз караний за крадіжкою і сьом разом віддано его до яреної. — П. Кляра Верк згубила на ул. Кароля Людвіка золотий ковтак з 8 брилянтами. — В готелі Бугрева на пл. Нідзьвідича придержав агент поліції Панчана двох дезертирів з 30 цп. Фр. Шівонку і Станислава Бугуєвича.

† Померли: Ігнатій Левицький, парох Сушицької мікулинецького деканата, упокоївся пасль. Вечер по довгій а тяжкій недузі в 73 р.

життя а 49 съящењства. Покійний був довгі дніта сотрудником в Тернополі і катехитом учительської семінарії. Він належав до числа дуже відзначених проповідників і катехизаторів. Останніх кілька літ пересидів або перележав в комнаті, зложений тяжкою немочю. — Пос. Максимович, урядник тов. крд. „Дністер“, упокоївся у Львові по тяжкій недузі дні 8 с. м. в 35 році життя, осиротивши жену і 4 маліх діточок. Похорони відбулися в понеділок. — Петро Радикович, парох у Вишениці малій, помер дні 9 січня с. р. в 56 р. життя, а 30 р. съящењства.

— Обманьство на 12.800 кор. Перед львівським судом присяжних ставив вчера Едвард Гольдман за обманьство па суму 12.800 кор., якого допустився сфальтувавши дня 19 серпня м. р. квіти депозитові на 50 цистерн кипятки, котру продав банківські фірми М. Файтенбаум за 12.800 кор. а відтак втік до Америки. Заким однак міг висісти в Нью-Йорку, арештовано его на кораблі „Kaiser Wilhelm“ і остаточно спроваджено до Львова. Родина Гольдмана, що правда, вернула шкоду, але прокуратура мимо сого потягнула его до одвічальної і він засів на лаві обжалуваннях. Гольдман признався впovіні до вчинку. Суді присяжні заперечили 11 голосами питання о вині обжалованого а трибунал увільнив его від вини і кари. Гольдмана сейчас випущено на волю.

— Динамітовий замах в Княгинині-Кольонії. Княгинин-Кольонія то передмістя Станиславова, де є богато Німців-Кольоністів. Жертву замаху Мрочек був Поляком і звичайним собі рівником, але належав до комітету, що займається будовою костела в Княгинині. Мрочек переслуханий в шпитали судиєю слідчим казав, що замаху „допустився якийсь безіменний комітет для того, що він спільно з іншими масарями підніс ціну свинини“. Він одержав був навіть лист з вироком смерті“. Ті, що знають домашні відносини Мрочка, кажуть однак, що замаху допустився хтось з мести, котрої причиною була мабуть якась любовна історія. Но Мрочко мимо постаршого вже віку все ще валичався до дівчат. Мести допустився мабуть якимсь зрадженім любовником.

Мрочек мався трохи лішче, стратив обидві руки, котрі єму ампутовано і одно око. Крім того мав ціле тіло покалічене. Лікарі сумніваються, чи дасть ся удержаніти его при житті. Динамітовий патроц, котрий виновник кинув крізь вікно, мав бути військової конструкції. За викрите виновника визначено 1000 корон нагороди. Сенсацію викликало арештоване пі-

себе сурдут, другий кидає пакунками. Вже скінчив ся; поїхав. З заду видіко ще лиши червоні ліхтарі.

Чи хто з подорожників здогадував ся того, що звідси з гори, а того моста командового споглядав старий чоловічок і придивлявся добре кождому вагонові, що він дивився, чи все в порядку і чи позаду поїзду не бракув тих червоних ліхтарів? І як би іх не було, то части поїзду мусіла би лишити ся на шляху а тоді другий поїзд наїхав би на неї. Того ніхто не відів, що звідси з гори споглядало проходів на поїзд. Всі, що їхали тим поїздом, виділи лише судьбу поїзду, того огненного коня, що призначений возити людей як в день так вночі, але того ніхто не зізнав і не видів, що звідси з гори споглядало провидіння, що держить судьбу в своїх руках.

Поїзд поїхав а тепер подивітесь по двірці, як він виглядає. Цілий дворець, як він довгий і широкий, засипаний множеством якихсь съвітів. То сигналів съвітла і ліхтарі на зворотницях як звізди на небі. І як астроном пізнає становище звізд на небі та укладає їх в громади так і той, що стоїть прикладі до переставлювання, знає ся на поодиноких громадах, які творять съвітла на двірці. Коли забражне одної з них „звіздочок“, то він би то зараз так добре розпізнав як астроном брак якої звізди на небі. Та й сей „звіздар“ при апараті бльковів має свої постійні звізди першого степеня а то суть сигналів зі своїми спокійними червоними і проміньючими зеленими съвітлами; дальше суть постійні звізди дру-

гого степеня а то ліхтарні на зворотницях, що показують то съвітів чотирокутники, то колеса або стріли після того, як їх наставлять; постійні звізди третього степеня то ляմи, електричні лукові съвітла, що служать до освітлювання множества тих колій, якими вкритий дворець і наконець постійні звізди четвертого степеня то слабо съвітів нафтovі лями, що блимають у вікнах буд для зворотників, служби до чищення вагонів і т. д. Відтак суть там планети а то ліхтарні тих льокомотивів, що їздять то сюди то туди а наконець і комети або съвітла візжаючих льокомотивів поїздових, котрих хвостом суть освітлені вікна вагонів. Хто хоче бути добрим робітником при тім приладі до ставлення зворотниць, мусить знати ся на тій астрономії.

Але нині служба якась значно трудніша як звичайно а то для того, що мрака стає щоденською і чомусь дуже скоро. Мокрі шини съвітяться ся мов лучі якогось съвітла та помогають звіздарям на командові мості трохи ліпше розглядати ся по своїм небі.

— От тобі маєш! — відзвиває ся наш старий звіздар до молодого на командові мости. — Виїхала із шини льокомотива робітника поїзду ч. 723, що тому чоловікові такої? Повинен був преції заждати, аж віде ч. 723! А як же?

По сих словах вхопив він малу ручну ліхтарню з червоною шибкою і свою мосяжну трубку та виїг з будки на командовий міст і наставив звідтом з гори червоне съвітло до

падіздаючої льокомотив і затрубів три рази а опіеля ще три рази.

З гальмами при льокомотиві зашумів зараз воздух, гальмові клещики луснули по колесах, котрі потерли ся по шинах так, що аж іскри поспипалися і tota якраз під мостом.

— Чи ви вдуріли чи що? — відзвиває ся наш старий з моста. — Вертайте зараз назад, нехай пасамперед 722 виїде.

На то відворкнув щось машиніст на льокомотиві і чорна потвора вернула назад, звідки приїхала.

В сій хвили чути дзвінок. То надходить поїзд 722. Треба зараз чимскоріше переставити зворотниці — каже старий до молодого. — І знов переставили важниці від зворотниць і потягнули за сигнал.

Машина съвиснула і засьвітила. Поїзд 722 заїхав перед дворець.

За кілька мінут він поїде дальше а тоді вийде поїзд робітничий 723, по нім приїде інший і так далі через щілу піч аж пів до четвертої. Аж тепер настає спокій. Звізди на залізничім небі погасають, але не всі; на важніші з них, головні съвітла сигналові съвітяться і дальше а наші оба знакомі в будці на командові мости загріли собі кави налили ся і полягали, а за хвильку зачали таки добре сопіти і хропіти вібі слабонький відгомін тих машин, котрих пильнують. Завтра розбудить їх поїзд експресовий до нової роботи.

Телефон 452.

Телефон 452.

Містове бюро

Ц. К. зелізниць держав.

у Львові пасаж Гавсман ч. 9

в и да е

Білети складані комбіновано - окружні до всіх і зі всіх значайших місцевостей Європи важні 60, 90 і 120 днів.

Білети складані в однім напрямі на німецких зелізницях, важні 45 днів.

Білети картонові, звичайні, до всіх стацій в краю і за границею.

Асиг'нати

на місця в спальніх вагонах.

Продані важкі розкладів юди і провідників.

Закуплені білети на провінцію висилають ся за поштовою післяплатою або за посередництвом дотичної зелізничої стації.

При замовленю складаного білету треба надіслати 5 корон задатку і подати день, від котрого білет має бути важним.

Телеграфічна адреса: Stadtbüroam, Львів.